

Posudek oponenta pro jmenovací řízení v oboru Speciální pedagogika

---

Vysoká škola:	Univerzita Komenského v Bratislavě
Fakulta:	Pedagogická fakulta
Obor jmenovacího řízení profesorem:	Speciální pedagogika
Uchazečka:	doc. PaedDr. Miroslava Bartoňová, Ph.D.
Pracoviště:	Pedagogická fakulta Masarykova univerzita, Brno, ČR
Oponent:	prof. PhDr. Mgr. Pavel Mühlpachr, Ph.D.
Pracoviště:	Pedagogická fakulta Univerzita Komenského v Bratislavě

Doc. PaedDr. Miroslava Bartoňová, Ph.D. pracuje na Katedře speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity od roku 1998. Její předešlá dlouholetá praxe byla realizována trvale v oblasti speciálního školství, a to jako učitelky v mateřské, zvláštní a praktické rodinné škole.

V průběhu uplynulých šestnácti let se uchazečka osvědčila jako erudovaná odborná pracovníce a vysokoškolská učitelka s citem pro týmovou práci. Z toho 12 roků jsme společně pracovali s uchazečkou na výše uvedeném pracovišti a měl jsem tedy možnost posoudit její odborné kompetence. Postupně se profilovala v oboru speciální pedagogika, psychopedie a v neposlední řadě v didaktice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Mohu konstatovat, že její žádost o zahájení jmenovacího řízení profesorkou je logickým výsledkem kariérního růstu uchazečky v oboru speciální pedagogika.

Posouzení formální stránky činnosti uchazečky

Vědeckovýzkumná činnost uchazečky je zaměřena na několik vzájemně propojených oblastí. Dlouhodobě a systematicky se věnuje výzkumu v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v posledním období s akcentem na analýzu podmínek, strategií a přístupů k žákům v rámci inkluzivního vzdělávání. Svou aktivní účastí na projektech a jejich výstupy přispěla k rozšíření poznatků sledované oblasti do pedagogické teorie a praxe. Publikováním a aktivním vystoupením na tuzemských konferencích, seminářích, přednáškách a zahraničních vystoupeních přispěla uchazečka k rozvoji oboru speciální pedagogika.

Přehled aktivit, produktů a publikačních výstupů, které jsou předloženy jako součást podkladů pro jmenovací řízení profesorem, je bohatý. Jedná se o 3 vědecké monografie vydané knižně, 46 vědeckých studií vydaných doma a 11 v zahraničí. Zaměříme-li se na

monografii, největší význam z posledně vydaných odborných knih má výzkumná monografie „*Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*“ (2012), vydanou v rámci výzkumného záměru *Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. Počet statistických ohlasů podle EVIPIBu vypracovaného Akademickou knihnicou PdF UK je 153, z toho citace v zahraničních publikacích neregistrované v citačních indexech je 39, v domácích publikacích neregistrovaných v citačních indexech 106, ostatních 8.

Významným příspěvkem doc. Bartoňové je v oblasti výzkumné. Specifickou oblastí jsou výzkumy orientované na analýzu podmínek ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivní škole, otázky vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v heterogenních skupinách inkluzivní třídy, proces hodnocení a sebehodnocení žáka, didaktické aspekty inkluzivního vzdělávání. Významné jsou výzkumy zaměřené na analýzu faktorů ovlivňujících proces edukace inkluze žáků s lehkým mentálním postižením ve školách hlavního vzdělávacího proudu. Pedagogická perspektiva výzkumu se odráží ve výzkumných studiích, které popisují výukové strategie a podmínky vzdělávání žáků s LMP v inkluzivním prostředí školy. Poukazují na pozitivní aspekty a přístupy učitele ve volbě pedagogických prostředků v inkluzivní třídě. Středem pozornosti výzkumné činnosti uchazečky je dlouhodobě řešena problematika přístupů a vzdělávacích strategií k žákům se specifickými poruchami učení. V sumáři se jedná o 3 výzkumy, kde je uchazečka řešitelem, a o 15 výzkumů, kde je uchazečka spoluředitelem. V rámci výčtu jsou uvedeny i mezinárodní výzkumy (např. EQUAL) a dlouhodobé výzkumy (např. již citovaný výzkumný záměr nebo v současné době probíhající mezioborový výzkumný projekt *Inkluze ve škole jako interdisciplinární problém. Východiska, podmínky a strategie realizace* (MUNI/M/0012/2013).

K charakteristice formální stránky činnosti uchazečky patří přednášková činnost mimouniverzitní, přednášky na pozvání, aktivní účast na mezinárodních a národních konferencích.

Uchazečka se podílela na zpracování studijního programu navazující magisterské studium obor Speciální pedagogika a Speciální pedagogika pro učitele. Konceptuálně obor Speciální pedagogika pro učitele tvoří předměty Didaktiky I, II, III (didaktika matematiky, didaktika prvopočátečního čtení a psaní, didaktika vzdělávacích předmětů speciálních škol), specializace Specifické poruchy učení. Zvolené předměty se vzájemně propojují a tvoří jeden

z pilířů nově vybudovaného studijního oboru (předměty uchazečka, garantuje). Obor Speciální pedagogika akreditace udělena 2001; obor Speciální pedagogika pro učitele akreditace udělena 2006. Uchazečka se dále podílela na přípravě studijního programu *Učitelství pro střední školy* v kombinaci studijních oborů *Speciální pedagogika pro učitele středních škol* a *Učitelství odborných předmětů pro střední školy – specializace služby pro akreditaci* (akreditace udělena 2007).

Význam pedagogické práce uchazečky spočívá rovněž ve vedení a oponování kvalifikačních prací a ve výchově potencionálních vědeckých pracovníků v doktorském studijním programu (3 absolventi DSP Speciální pedagogika a 3 aktuálně ve studiu DSP).

Pro úplnost výčtu formálních požadavků je třeba ještě uvést vědeckopedagogické a manažerské funkce uchazečky, ke kterým patří členství ve Vědecké radě v Ostravě (OdF OU), v expertní skupině Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV) Inovace rámcových vzdělávacích programů, Praha, NÚV, členství v odborných radách, kvalifikačních komisích a redakční radě zahraničního časopisu (*Špeciálny pedagog*, ISSN 133-6670).

Závěr: Z formálního hlediska uchazečka o jmenování profesorkou, doc. PaedDr. Miroslava Bartoňová splňuje standardy požadavků, vypsane Univerzitou Komenského v Bratislavě, v řadě parametrů je překračuje.

Posouzení obsahové a odborné stránky práce

Obsahově je dosavadní práce doc. Bartoňové zaměřená na edukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, konkrétně se specifickými poruchami učení (významná vysokoškolská učebnice *Specifické poruchy učení*, 2012). O vysoké úrovni výzkumných monografií hovoří i získání ceny děkana PdF MU za významnou tvůrčí činnost a reprezentaci fakulty (*Strategie ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se zřetelem na romské etnikum v počátečním vzdělávání*, 2009). Z ještě nejmenovaných výzkumných monografií je třeba uvést účast uchazečky na zpracování monografie *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu* (2013), je den z výstupů prestižního projektu RMU. Uchazečka svým zaměřením dodržuje vysokou odbornou a vědeckou úroveň a aktivně přispívá k budování oboru.

Mezinárodní dimenzi uchazečky lze spatřovat v realizaci celé řady studijních a přednáškových cest do zahraničí (Slovensko, Rakousko, Německo, Polsko, Maďarsko, Finsko, Francie, Švédsko, Švýcarsko).

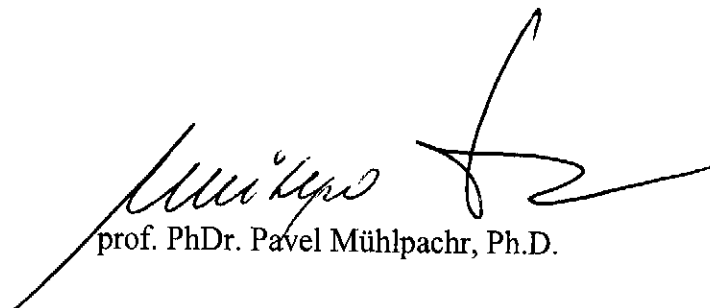
Závěr: Obsahová a odborná stránka práce, publikačních a dalších výstupů žadatelky je zcela v kontextu s požadavky, které souvisí s posláním a povinnostmi profesora univerzitního oboru.

Závěr posouzení žádosti doc. PaedDr. Miroslavy Bartoňové, Ph.D.

Dosavadní vědecká i pedagogická práce žadatelky, její publikační výstupy, zahraniční aktivity a praktické uplatnění na poli a praktické uplatnění na poli vědeckém, pedagogickém i popularizačním jednoznačně **převyšují požadované standardy** pro jmenování profesorem na Univerzitě Komenského v Bratislavě.

Na základě výše uvedených skutečností **doporučuji komisi pro jmenování profesorem pozitivně zhodnotit osobnost jmenované a doporučit vědecké radě Pedagogické fakulty UK v Bratislavě, aby doc. PaedDr. Miroslava Bartoňová, Ph.D. byla jmenována profesorkou pro obor speciální pedagogika.**

V Bratislavě dne 31.8.2014

prof. PhDr. Pavel Mühlpachr, Ph.D.